

RAADSVOORSTEL
17R.00014

Indiener: college van burgemeester en wethouders

Datum: 17 januari 2017

Portefeuillehouder(s): Wethouder L.W. Vermeij

Portefeuille(s): Accommodatiebeleid en sport

Contactpersoon: C. de Heer

Tel.nr.: 06-22664707 **E-mailadres:** heer.c@woerden.nl

Onderwerp: Aanvullend krediet bibliotheekvoorziening

De raad besluit:

- Eenmalig € 25.000 beschikbaar te stellen voor de Stichting Regiobibliotheek Het Groene Hart.

Inleiding:

Uw raad heeft tijdens de behandeling van de begroting voor 2016 ons college opgedragen al het nodige te doen om de bibliotheekfunctie in Oudewater te behouden. De bezuiniging van € 25.000 in 2016 (en verder) moest worden gehandhaafd in afwachting van de resultaten van het onderzoek naar de bibliotheekfunctie in Oudewater. Als de uitkomsten van het onderzoek aanleiding geven voor een gewijzigd bezuinigingsvoorstel, dan zou dit aan uw raad worden voorgelegd. De regiobibliotheek heeft ons college een voorstel gedaan op welke wijze het bibliotheekwerk kan worden uitgevoerd zodat het aansluit bij de visie van Oudewater voor haar bibliotheek, met een beperkter budget.

De regiobibliotheek heeft voor de kleinere kernen in haar werkgebied – waaronder Oudewater – een model ontwikkeld. Dit model heet Leespunt 2.0. Leespunt 2.0 is een basisbibliotheek met een kleinere lokale collectie met de nadruk op jeugd en jongeren, er is een beperkte collectie aanwezig voor volwassenen. Alle leden hebben toegang tot de bibliotheekcollectie: regionaal, provinciaal en landelijk. Dit is zowel digitaal als papier. Naast de collectie biedt de bibliotheek via Leespunt 2.0 de producten ontmoeting, educatie en lezen en participatie en digitale vaardigheden aan.

Op de korte termijn is het echter niet mogelijk om Leespunt 2.0 met het subsidiebedrag voor 2017 - € 50.000 - uit te voeren. De regiobibliotheek heeft aangegeven dat Leespunt 2.0 voor Oudewater alleen met het huidige subsidiebedrag van € 75.000 kan worden uitgevoerd. Met een eenmalige aanvulling op de subsidie kan de bibliotheekvoorziening voor 2017 worden gefinancierd. Voor 2018 en verder, gaat ons college in 2017 – samen met de gemeenten Montfoort en Woerden en de regiobibliotheek – op zoek naar mogelijkheden van schaalvergroting van de bibliotheekorganisatie om haar kwetsbaarheid te verkleinen en om kosten te besparen. In Oudewater betrekken wij de bibliotheek bij een mogelijke herschikking van maatschappelijke functies en accommodaties. Hierop komen wij terug bij de presentatie van het Oudewaters accommodatiebeleid.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving:

Artikel 189 van de Gemeentewet

Beoogd effect:

Het mogelijk maken van een bibliotheekvoorziening. De bibliotheek levert een bijdrage aan de ontplooiing en de ontwikkeling, het onderwijs, de participatie en de zelfredzaamheid van de inwoners van Oudewater.

Argumenten:

Het grote verschil tussen Leespunt 2.0 en een minimale variant (zonder collectie) is de uitleenfunctie en - in mindere mate – het inrichten en in standhouden van werk- en leesplekken. De uitleenfunctie is volgens de bibliotheek een grote kostenpost. Hoewel in Oudewater veel vrijwilligers de bibliotheek mogelijk maken, kost de klassieke uitleenfunctie altijd formatie (waaronder de aansturing van de vrijwilligers) en specifieke overhead. Daar komt bij dat een bibliotheek zonder een fysieke toegang tot de collectie niet aantrekkelijk is voor leden; het aantal abonnees neemt af en daarmee ook de inkomsten. Een bibliotheek zonder uitleenfunctie en werk- en leesplekken is een lege huls, en kan ook niet als basis dienen voor het bibliotheekwerk ter ondersteuning van het sociaal domein, onderwijs en participatie. Ons college wil de locatie, omvang van vierkante meters en een logische plek - als het gaat om samenwerking met andere partners- van de bibliotheek, meenemen bij de keuzes die gemaakt worden bij de uitvoering van het accommodatiebeleid. De bibliotheek heeft door haar ontmoetingsfunctie hierin een belangrijke rol voor haar omgeving.

Als voorwaarde voor het verstrekken van de eenmalige extra subsidie vragen wij de regiobibliotheek een integraal en financieel sluitend plan te maken voor de bedrijfsvoering van het bibliotheekwerk in Oudewater. Uitgangspunt hierbij is het model Leespunt 2.0. Het plan moet voor 1 april 2017 worden aangeleverd. In het plan moeten alternatieven voor een andere locatie dan de huidige locatie worden meegenomen in afstemming met het accommodatiebeleid van de gemeente.

Kanttekeningen:

NVT

Financiën:

Voorgesteld wordt om aan de begrotingspost 6.560.000.10/42024 (Bibliotheek Oudewater, subsidie regiobibliotheek) voor 2017 eenmalig € 25.000, - toe te voegen en deze ten laste te brengen van het jaarresultaat 2016.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

Begrotingbehandeling 2016

Bijlagen:

1. Bedrijfsplan regiobibliotheek 2016-2018 (16.025544)
 2. Publieksjaarverslag regiobibliotheek 2015 (16.025545)
-

De indiener: college van burgemeester en wethouders

De secretaris

De burgemeester

Ir. W.J. Tempel

mr. drs. P. Verhoeve

RAADSBESLUIT Oudewater

17R.00015

Agendapunt:

Onderwerp: Aanvullend krediet bibliotheekvoorziening

De raad van de gemeente Oudewater;

gelezen het voorstel van 17 januari 2017 van burgemeester en wethouders

gelet op het bepaalde in artikel 189 van de Gemeentewet;

b e s l u i t:

- eenmalig € 25.000 beschikbaar te stellen voor de Stichting Regiobibliotheek Het Groene Hart

Aldus besloten door de raad van de gemeente Oudewater in zijn
openbare vergadering, gehouden op 9 februari 2017

De griffier

De voorzitter

mr. A. van der Lugt

mr. drs. P. Verhoeve

De Bibliotheek, toegangspoort tot kennis

Vrijheid, welvaart en de ontplooiing van samenleving en individu zijn fundamentele menselijke waarden. Deze kunnen alleen worden gerealiseerd door goed geïnformeerde burgers, die in staat zijn hun democratische rechten uit te oefenen en een actieve rol te spelen in de samenleving. Constructief deelnemen aan het maatschappelijk leven en meewerken aan het vormgeven van de democratie zijn afhankelijk van voldoende opleiding en van vrije en onbeperkte toegang tot kennis, wetenschap, cultuur en informatie. De openbare bibliotheek, de plaatselijke toegangspoort tot kennis, schept een essentiële voorwaarde voor levenslang leren, onafhankelijke besluitvorming en de culturele ontwikkeling van individuen en maatschappelijke groeperingen.

Uit: Unesco manifest over de openbare bibliotheek

de Bibliotheek Het Groene Hart

De Bibliotheek Het Groene Hart is gevestigd in de gemeente Woerden, met vestigingen in Woerden, Harmelen, Kamerik en Zegveld, en in de gemeente Oudewater. De vestigingen in de gemeente Montfoort, in Linschoten en Montfoort, moesten eind 2015 sluiten door bezuinigingen van de gemeente Montfoort. De zeven vestigingen waren gezamenlijk 130,5 uur per week geopend. Daarvan waren 63 service uren en 67,5 zelfservice uren.

Samenstelling van het bestuur per 31 december 2015

Ed Zwennis	voorzitter
Jan van der Stoep	secretaris
John van der Meer	penningmeester
Marianne van der Geld	lid
Alien Nossen	lid
Jan Verschuur	lid
Vacature	lid

Samenstelling van het management team per 31 december 2015

Mirjam van den Bremen	directeur
Jantine Jansen	manager publieke dienstverlening
Marja Leferink	programmaleider jeugd en educatie

Personeel

Eind december waren bij de Bibliotheek 23 beroepskrachten in dienst (12,59 fte) en waren 103 vrijwillige medewerkers actief. In de vestigingen Harmelen en Montfoort waren 7 middelbare scholieren 39,8 uur actief in het kader van hun maatschappelijke stage. Het ziekteverzuimpercentage bedroeg in 2015 6,4%. De Bibliotheek Het Groene Hart heeft een backoffice in Harmelen die de lokale bibliotheekvoorzieningen (frontoffice) ondersteunt.

Jeugd en jongeren

Doorgaande leeslijn voorschools

Er komt steeds meer aandacht voor voorlezen aan baby's en jonge kinderen als manier om taalachterstand te voorkomen. Uit onderzoek blijkt dat baby's die al worden voorgelezen voor ze acht maanden oud zijn, later - en dan vooral op de lange termijn - hoger scoren op taal. BoekStart en BoekStart in de Kinderopvang zijn programma's die het lezen met heel jonge kinderen bevorderen. Onder invloed van BoekStart, beginnen meer ouders al vroeg met voorlezen en zijn ouders bekender met de Bibliotheek en babyboekjes. BoekStart in de Kinderopvang is mede mogelijk gemaakt door een startsubsidie van Stichting Lezen en een subsidie van de gemeente Woerden.

BoekStart (0-2 jaar)

De Bibliotheek werkte samen met consultatiebureaus. Als een baby tussen drie en vijf maanden oud is, wordt er doorgaans met de ouders gesproken over de taalontwikkeling van hun baby en het belang van samen lezen, zingen, praten en voorlezen. Ouders kregen een bon waarmee ze hun kind gratis lid konden maken van de Bibliotheek en de baby's die lid werden ontvingen een BoekStart-koffertje met informatie over taalontwikkeling en samen lezen met je kind.

Beter in taal met BoekStart in de Kinderopvang (0-4 jaar)

In 2015 heeft de Bibliotheek maar liefst negen pilots van BoekStart in de Kinderopvang uitgevoerd, dit zijn er twee meer dan gepland. Kinderopvanglocaties die BoekStart introduceerden zijn: Paddenstoel, 't Kloddertje en Bolleboos (Woerden), Nijntje Plus (Harmelen), Kiekeboe en Duimelotje (Linschoten), Jip & Janneke en de Schommel (Oudewater), en de Poppenkast (Kamerik).

Negen medewerkers van kinderopvanglocaties zijn opgeleid tot Voorleescoördinator. In hun nieuwe rol bevorderen zij het voorlezen met als resultaat dat voorlezen is opgenomen in het educatieve beleid van de kinderdagverblijven en er inmiddels dagelijks wordt voorgelezen. Ook richtten zij in overleg met de Bibliotheek op de kinderopvanglocaties een leeshoek in en tijdens de opening kregen ouders uitleg over het belang van lezen en voorlezen voor taalvaardigheid.

De Bibliotheek organiseerde cursussen interactief voorlezen. 33 medewerkers in de kinderopvang leerden om tijdens het voorlezen kinderen aan te zetten tot nadenken, meer uit te leggen en kinderen op elkaar te laten reageren.

Doorgaande leeslijn basisonderwijs

Veel kleuters hebben bij aanvang van de basisschool een achterstand van 2.000 woorden (Bron: Appel, Kuiken & Vermeer, 2001). Bij het verlaten van de basisschool heeft 25% van de leerlingen een taalachterstand van 2,5 jaar. Noch de gemeente, noch kinderopvang, noch de scholen kunnen dit probleem individueel oppakken. 'Bibliotheek op School' is een meerjarige samenwerking tussen scholen en de Bibliotheek rondom lezen en mediawijsheid. Doel is kinderen te stimuleren om meer te lezen, op school en thuis. De Bibliotheek biedt een doorgaande leeslijn tot 12 jaar om taalachterstand en laaggeletterdheid op latere leeftijd te voorkomen.

Leesbevordering met Bibliotheek op School

In 2015 hebben 146 groepen uit het basisonderwijs deelgenomen aan programmaonderdelen van 'Doorgaande Leeslijn 4-12 jaar'. En in het najaar van 2015 hebben alle zeven scholen van Montfoort en Linschoten besloten om Bibliotheek op School te implementeren.

Eén van de bouwstenen van Bibliotheek op School is het digitale portaal Schoolwise. In het Groene Hart werken nu vijf scholen met Schoolwise. Zij gebruiken het portaal om hun schoolbibliotheek te beheren, om gebruik te maken van instrumenten gericht op leesplezier en informatievaardigheden die aansluiten bij het huidige taal- en leesonderwijs en om de Monitor uit te voeren. De Monitor is een andere belangrijke bouwsteen van Bibliotheek op School, het meet leesplezier en -gedrag en scholen kunnen het gebruiken voor hun lees- en mediaplanning.

Leesbevorderingsactiviteiten in de vestigingen

Het begint bij voorlezen

Kinderen die worden voorgelezen scoren beter op school, hebben een grotere woordenschat en zijn beter in het verwoorden van emoties, dit blijkt uit onderzoek (Bron: Notten, 2011). De Bibliotheek organiseert daarom het hele jaar door voorleesactiviteiten die vrij toegankelijk zijn voor alle kinderen in de regio.

Interactief voorlezen

In 2015 is een groep vrijwilligers getraind in interactief voorlezen, wekelijks lezen zij voor in de vestigingen (met uitzondering van de zomermaanden). Een groepje vaste kleuters bezocht de voorleessessies en daarnaast is er extra aanloop. Vaak lezen de vrijwilligers voor rondom thema's zoals de Kinderboekenweek, de Nationale Voorleesdagen en de verkiezing van het Prentenboek van het Jaar.

Daarnaast zijn de voorlezers ook actief geweest buiten de vier muren van de Bibliotheek. Zoals in Oudewater, waar vrijwilligers op 5 mei voorlezen tijdens een voorleesactie in de stad. En tijdens de Week van de Alfabetisering nam een interactief voorlezer van de Bibliotheek kinderen en ouders van peutersgroep 't Kloddertje in Woerden mee in de wereld van het boek. Op de kinderdagverblijven 'de Kwikstaartjes' in Harmelen en 'de Paddenstoel' in Woerden werd door ouders voorgelezen aan kinderen. Hieromheen informeerde de Bibliotheek ouders over de relatie tussen voorlezen, spelenderwijs bezig zijn met taal en de taalontwikkeling van hun kinderen.

Wie is de beste voorlezer? Nationale Voorleeswedstrijd voor basisscholen Kinderen die al kunnen lezen, wil de Bibliotheek aansporen om zelf voor te lezen. Bibliotheek Oudewater organiseerde de regionales van de Nationale Voorleeswedstrijd voor basisschoolleerlingen. 15 scholen deden mee en bijna 80 bezoekers kwamen op de wedstrijd af, veel van hen waren medeleerlingen van de deelnemers. De jury bestond uit schrijfster Helga Warmels, wethouder Oudewater Ad de Regt, bestuurslid de Bibliotheek Het Groene Hart, Jan van der Stoep en interactief voorlezer Rob van Amerongen. Zij kroonden Lieke Broekhuizen van de St. Bavoschool Harmelen tot beste voorlezer van regio Groene Hart.

Kinderen lezen mee met de Kinderjury

Elk jaar kunnen alle kinderen tussen de 6 en 12 jaar stemmen op hun favoriete kinderboek. De Bibliotheek organiseerde verschillende activiteiten om kinderen te verleiden om pas verschenen jeugdboeken te lezen.

Voorlezen en een meet and greet met schrijfster Helga Warmels in Kamerik

In Harmelen organiseerde de Bibliotheek een stemfeestje. Creatief schrijver Raymond Zachariasse en illustrator Inge Leonora-Den Ouden leerden kinderen om hun eigen illustraties te maken. En de kinderen konden luisteren naar een verhaal van verhalenbedenker Nico Smaling.

In Kamerik hebben ruim 25 kinderen meegelezen. Vrijwilligers hielpen de kinderen om te stemmen via internet of om thuis te stemmen. Daarnaast organiseerde de vestiging een stemfeestje met schrijfster Helga Warmels als speciale gast. Er kwamen lovende reacties van kinderen en ouders.

Overige activiteiten

Archeologische detective voor één dag

Tijdens de eerste Nationale Archeologiedagen konden kinderen in Bibliotheek Woerden oude scherven onderzoeken. Onder begeleiding van vrijwillige archeologen leerden 30 kinderen wat de scherven vertellen over de geschiedenis. En dan vooral over de geschiedenis van Woerden zelf, want de scherven waren afkomstig uit de afgegraven grond van het Romeinse schip dat in 2003 in Woerden werd gevonden.

Nieuwe Hoofdpiet

Woerden moest een nieuwe Hoofdpiet kiezen. In samenwerking met het Sinterklaascomité konden mensen in de Bibliotheek stemmen. Hier kwamen veel kinderen op af en ruim 70 kinderen werden ter plekke lid van de Bibliotheek.

Kinderen doen mee tijdens de Kinderboekenweek

Acht groepen van vier scholen uit Harmelen, Zegveld, Oudewater en Woerden kwamen langs in het 'Raar maar waar walhalla' van de Bibliotheek. In dit walhalla gingen kinderen op onderzoek uit en experimenteerde zij met verschillende proefjes. Ook buiten de scholen om, maakten kinderen tijdens de Kinderboekenweek in de verschillende vestigingen kennis met natuur, wetenschap en techniek.

In Kamerik heeft tijdens de Kinderboekenweek een tafel met geduldspelletjes en breinbrekers gestaan. Een enorm succes volgens vestigingscoördinator Barbera de Reuver: 'Kinderen en hun ouders maakten veel gebruik van de tafel. En ook de thematafel met boeken over wetenschap en breinbrekers was erg populair'. In Oudewater konden kinderen proefjes doen en in Harmelen deden verspreid over de week ongeveer 20 kinderen mee aan een speurtocht door de Bibliotheek. De Kinderboekenweek werd in Bibliotheek Woerden feestelijk afgesloten met een voorstelling door Kindertheater diepdeep. 60 kinderen tussen 3-8 jaar en hun ouders zongen en deden mee met de interactieve en muzikale voorstelling 'Zo draait de molen'.

De Bibliotheek is voor alle leeftijden

de Bibliotheek Het Groene Hart

In het hart van de samenleving publieksjaarverslag 2015

Colofon

de Bibliotheek Het Groene Hart
Raadhuislaan 1
3481 CS Harmelen
www.regiobibliotheekhetgroenehart.nl
www.facebook.com/bibliotheekhetgroenehart

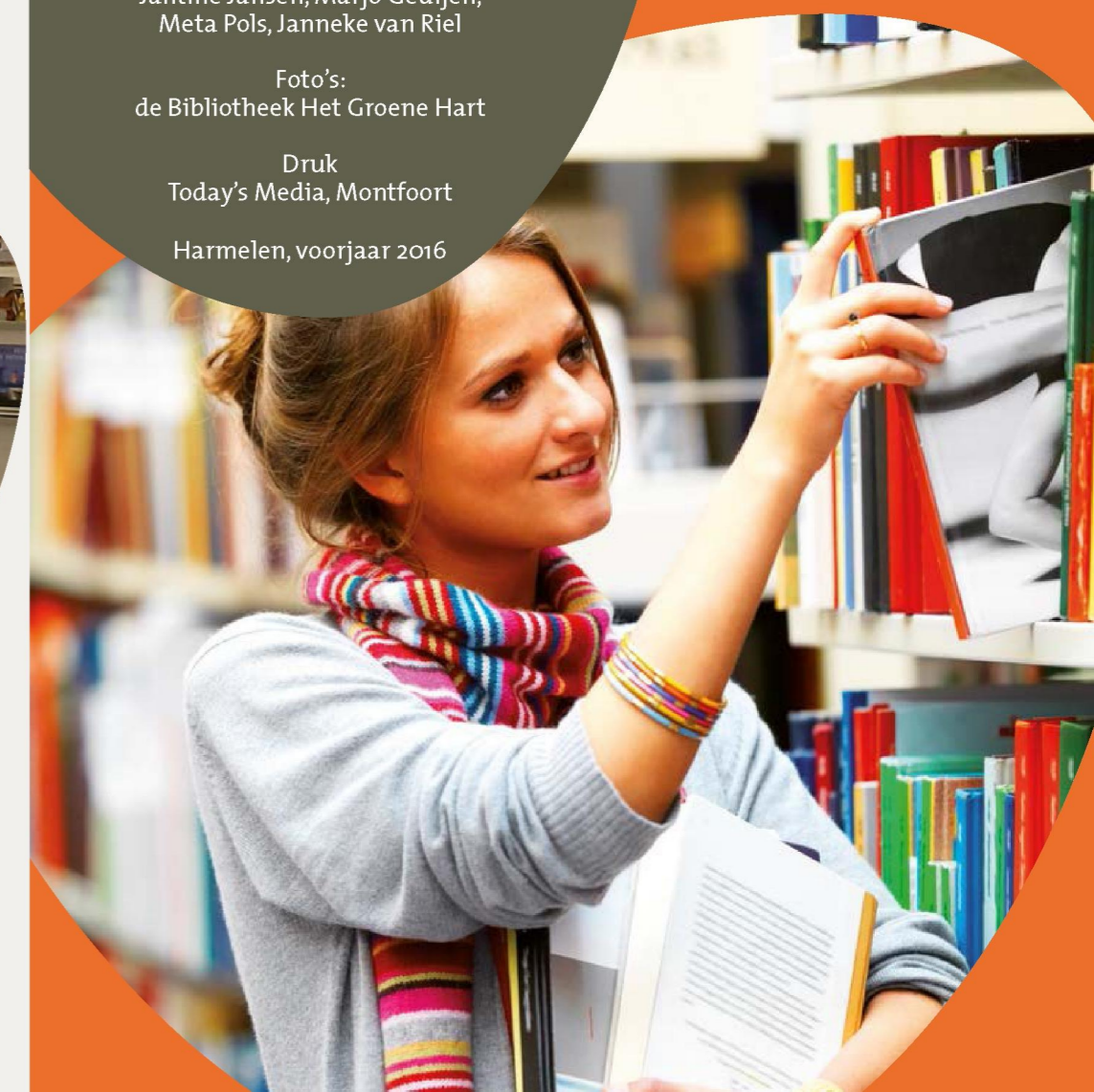
Eindredactie:
Mirjam van den Bremen

Redactie en opmaak:
Jantine Jansen, Marjo Geuijen,
Meta Pols, Janneke van Riel

Foto's:
de Bibliotheek Het Groene Hart

Druk
Today's Media, Montfoort

Harmelen, voorjaar 2016

Leesbevorderingsactiviteiten

Leden maken kennis met boeken

Ook in 2015 presenteerden auteurs hun boeken in de Bibliotheek aan leden en niet-leden. De Harmelense auteur Ina van Beek vertelde tijdens de 'Week van het Romantische Boek' over haar familieromans. En Anna Alles presenteerde haar boek in Woerden. In totaal waren er in 2015 vier boekpresentaties.

Juni was de Maand van het Spannende Boek. In Harmelen, Kamerik, Oudewater en Zegveld konden leden 'Blind Date' tassen lenen. Een dichte tas met boeken en dvd's waarvan alleen het thema bekend werd gemaakt. Ruim 250 mensen hebben zich laten verrassen met een tas en de Bibliotheek kreeg veel positieve reacties.

In samenwerking met Het Klooster en Libris Boekhandel Woerden worden er in theater Het Klooster Literaire middagen georganiseerd. Voorafgaand aan het schrijversbezoek verzorgt de Volksuniversiteit een introductie van de schrijver. In 2015 waren er Literaire Middagen van Adriaan van Dis en Kader Abdollah.

Samenwerken en verbinden

Tabletcafé: bezoekers leren omgaan met de iPad en Android tablet

Elke eerste dinsdag van de maand bezochten 15-20 personen het Tabletcafé in Bibliotheek Harmelen en Bibliotheek Woerden. Met het Tabletcafé creëert de Bibliotheek een ontmoetingsplek waar mensen terecht kunnen met vragen over apps, e-mail, e-books en nog veel meer. Standaard is er een vrijwilliger met kennis aanwezig om bezoekers op weg te helpen. Op deze manier ondersteunt en stimuleert de Bibliotheek burgers om actief deel te nemen aan de moderne en digitale samenleving.

Exposities in de Bibliotheek

In alle vestigingen is ruimte voor wisselende tentoonstellingen. Ook in 2015 werd hier weer volop gebruik van gemaakt door kunstenaars en de Bibliotheek zelf. In totaal zijn er in de vestigingen 27 tentoonstellingen geweest. Wisselend van een permanente expositie van Kunstkring Woerden tot aan een korte expositie georganiseerd door Welzijn Kamerik. De exposities trokken vaak tientallen extra bezoekers.

Nachtcultuur Woerden

Tijdens Nachtcultuur Woerden was de Bibliotheek tot middernacht geopend en konden bezoekers met een zaklamp in de hand op zoek naar kunstwerken van lokale kunstenaars.

70 jaar bevrijding in Woerden en Harmelen

In april en mei waren in Woerden en Harmelen tentoonstellingen rondom 70 jaar bevrijding. In Harmelen werden voedselbonnen, huishoudelijke artikelen, spotprenten en reclameaffiches tentoongesteld. Met een bijzondere rol voor verzetsstrijder de heer Van Bommel. Schoolklassen kwamen langs en medewerkers van de Bibliotheek vertelden de leerlingen over de tentoonstelling en lazen oorlogsherinneringen voor. Vestigingscoördinator Sjannie Smits: 'Het organiseren van de tentoonstelling 70 jaar bevrijding vond ik het afgelopen jaar het leukst om te doen. Veel positieve reacties van de ouders en enthousiaste en ontroerde kinderen.'

Familieleden van Van Bommel en enthousiaste inwoners van Harmelen waren nauw betrokken bij de totstandkoming en daadwerkelijke vorm van de expositie. En met succes, bezoekers uit de hele provincie Utrecht kwamen langs en verschillende kranten en radio gaven lovende reacties op de expositie en de Bibliotheek.

Met het Taalhuis en Tabletcafés versterkt de Bibliotheek zelfredzaamheid en participatie

Schrijfster Ina van Beek vertelde over haar familieromans

Volwassenen leren lezen en schrijven met het Taalhuis

In Nederland kunnen 1 op de 9 mensen tussen de 16 en 65 jaar niet goed Nederlands lezen, schrijven en spreken. En dat terwijl taal zo belangrijk is om mee te kunnen doen in het dagelijks leven. De Bibliotheek heeft daarom samen met verschillende regionale organisaties in december 2015 het Taalhuis geopend.

Bij Taalhuis Het Groene Hart kan iedereen terecht die moeite heeft met taal en dit graag wil veranderen. Medewerkers helpen mensen via een formeel traject of door iemand te koppelen aan een Taalmaatje. De Bibliotheek wil er met het Taalhuis aan bijdragen dat ook mensen die moeite hebben met taal, actief mee kunnen doen in de samenleving. In 2015 hebben 50 medewerkers van de verschillende samenwerkingspartners de cursus Herkennen en Doorverwijzen gevolgd. 30 personen hebben de Basistraining voor Taalmaatje gevolgd en zijn direct ingezet als taalmaatje. In 2016 zal verder moeten blijken hoeveel mensen het Taalhuis weten te vinden.

Samenwerking

Het Taalhuis is een samenwerking in 3 gemeentes (Oudewater, Montfoort en Woerden) tussen de Bibliotheek, FermWerk, Welzijn Woerden, Sociaal Stadsteam Welzijn Oudewater, SWOM, Vluchtelingenwerk Montfoort/Linschoten, Prago en Stichting Lezen en Schrijven.

De Bibliotheek informeert

Een leven lang leren. Onder dat motto organiseerde de Bibliotheek in 2015 verschillende lezingen en workshops. De Bibliotheek zocht samenwerking met lokale, regionale en landelijke partijen om gezamenlijk met interessante onderwerpen te komen die de zelfredzaamheid en participatie van burgers vergroot.

Veel mensen weten niet precies wat de Provinciale Staten en de Waterschappen doen. Om mensen voor te bereiden op de verkiezingen van maart, organiseerde de Bibliotheek samen met ProDemos een informatieavond over de verkiezingen en de taken van de Provinciale Staten en de Waterschappen. Ongeveer 45 personen bezochten de informatieavond. En in juni presenteerde schrijfster en journalist Helga Warmels in Bibliotheek Woerden over haar pogingen om afvalvrij te leven. Andere lezingen en workshops gingen over: betaalbaar wonen, Harmelen tijdens en na de Tweede Wereldoorlog, budgetteren en sociale media.

Sluiting Bibliotheekvestigingen Montfoort en Linschoten

In november sloot de Bibliotheek haar vestigingen in Montfoort en Linschoten. Een direct gevolg van bezuinigingen van de gemeente Montfoort.

De Bibliotheek vindt het belangrijk dat bewoners van deze gemeente toegang houden tot de collectie. Met het programma de Bibliotheek op School blijven de Bibliotheek Het Groene Hart en de 7 basisscholen in de gemeente Montfoort samenwerken als het gaat om lezen en taal. De volwassenencollectie is opgenomen in de collectie van andere vestigingen en er zijn plannen gemaakt voor nieuwe Boekspots in Montfoort en Linschoten. Ook andere vestigingen en e-books kunnen een mooi alternatief zijn. De collectie e-books en dat alle leden, jeugd en volwassenen, met hun pas terecht kunnen bij andere vestigingen, is extra onder de aandacht gebracht.

BiebPanel: leden denken mee

Ook in 2015 gingen we door met het BiebPanel. De Bibliotheek vraagt de leden van dit klantenpanel viermaal per jaar om hun mening. Hieruit bleek dat panelleden vooral naar de Bibliotheek komen om materiaal te lenen, vragen te kunnen stellen aan medewerkers, rond te snuffelen en materiaal ter plekke te lezen. Ze zien dan ook graag ruimere openingstijden, een betere presentatie van de collectie en een horecagelegenheid. De panelleden vinden de Bibliotheek verder waardevol voor het opdoen van kennis. Voor zichzelf, maar ruim de helft van de leden zou ook een laaggeletterde of digitaal niet vaardige buurman/buurvrouw doorverwijzen naar cursussen of sprekers van de Bibliotheek.

Collectie

Net als voorgaand jaar, verschoven de nadruk van de fysieke collectie naar de digitale collectie. Het aantal digitale uitleningen steeg ten opzichte van het aantal fysieke uitleningen en de Bibliotheek verkleinde de fysieke collectie, terwijl het aantal e-books juist is toegenomen.

E-books

Eind 2015 bood de Bibliotheek al meer dan 10.000 titels aan als e-book. In de tweede helft van het jaar zijn veel titels toegevoegd, zoals de boeken van

Loes den Hollander en Lulu Wang. Het aantal accounts groeide flink; van 647 in 2014 naar 4.025 in 2015. En het aantal downloads is in 2015 ruim verdubbeld naar 8.531 titels.

Fysieke collectie

De gezamenlijke collectie van de vestigingen bestond op 31 december 2015 uit 85.579 banden. De grootste collectie staat in de Bibliotheek Woerden: 47.018 banden. De kleinste in de Bibliotheek Kamerik: net geen 6.000 banden.

Uitleningen

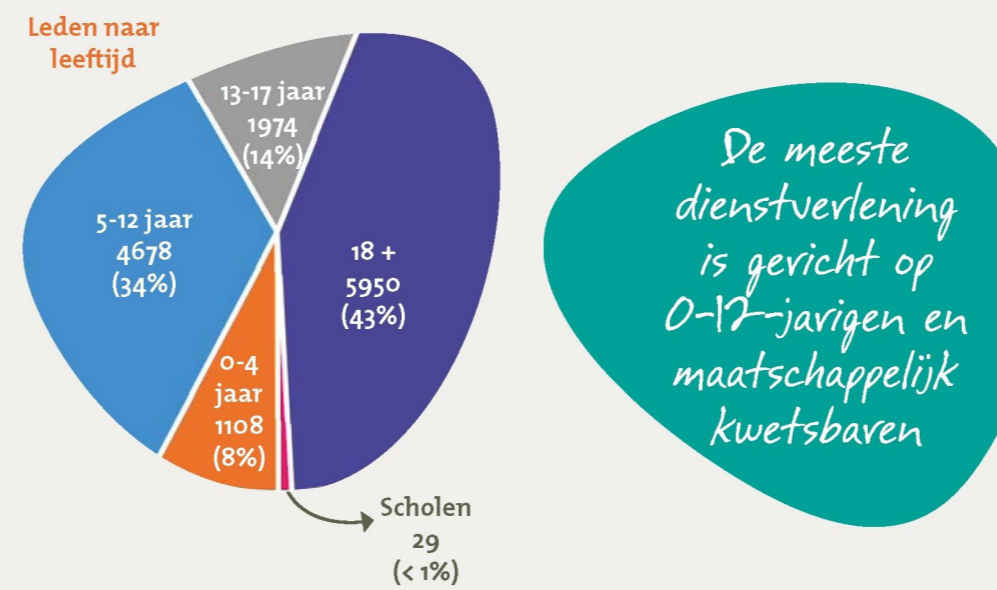
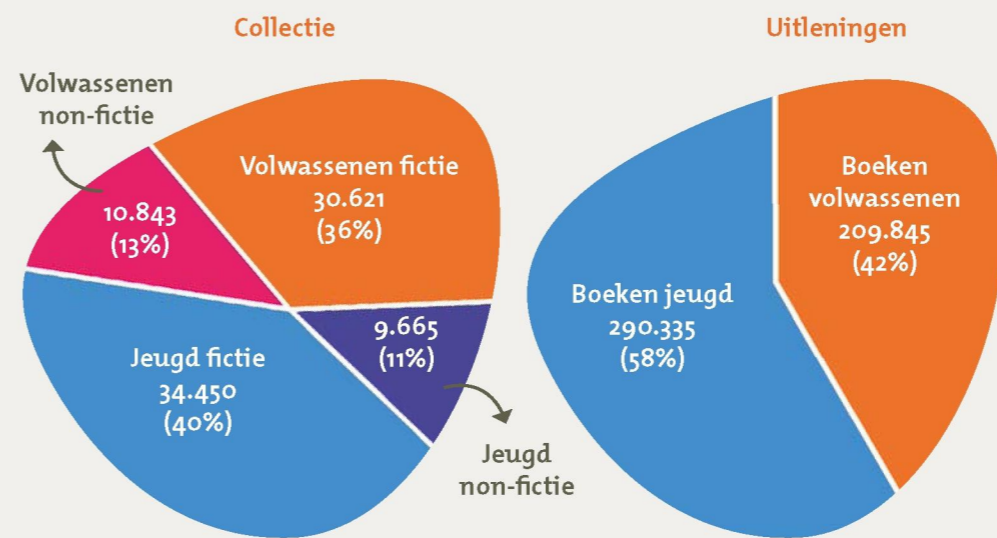
In 2015 zijn 550.581 uitleningen gerealiseerd. Ruim de helft van deze uitleningen (meer dan 300.000) betreft jeugdmaterialen.

Leden

Op 31 december 2015 had de Bibliotheek 13.739 leden. Ruim de helft is jonger dan 18 jaar: 7.760. Het percentage inwoners lid van de Bibliotheek was 18%. In Zegveld en Woerden was dit percentage met 21% het hoogst, in Kamerik en Montfoort/Linschoten met 14% het laagst.

Bezoekers

Er zijn in 2015 in totaal 270.834 bezoeken gebracht aan één van de zeven vestigingen. Het aantal bezoeken aan de website daalde ten opzichte van 2014 naar 140.004, ook het aantal bezoekers daalde; in 2015 telde de website 51.127 unieke bezoekers.

Financiële cijfers en resultaten

Historisch	Inwoners	Fysieke bezoeken	Digitale bezoeken	Uitleningen	Leden	Collectie
2014	74.082	286.240	165.862	621.737	14.048	108.767
2015						
Woerden	36.858	154.057		309.972	7.622	47.018
Harmelen	8.178	29.637		52.274	1.548	12.412
Kamerik	3.808	10.116		19.892	525	5.992
Zegveld	2.308	10.928		22.495	479	6.675
Montfoort		19.020		53.639	1.353	
Linschoten	13.783	15.876		22.272	599	
Oudewater	10.049	31.200		70.037	1.613	13.482
E-books				8.531		
Totaal	74.984	270.834	140.004	559.112	13.739	85.579

Financiën

De Bibliotheek Het Groene Hart ontving subsidie van de gemeenten Woerden, Montfoort en Oudewater.

Bezuinigingen

Als gevolg van het raadsbesluit in de gemeente Montfoort van november 2014 waarin staat dat de subsidie in twee jaar (2016 en 2017) wordt teruggebracht met € 135.000, zijn in 2015 afspraken gemaakt over de invulling van de bezuiniging. Besloten is de beide vestigingen in de gemeente Montfoort in november 2015 te sluiten. De beschikbare subsidie zal worden ingezet ten behoeve van Bibliotheek op School-dienstverlening. In de raadsvergadering van november 2014 besloot de gemeenteraad van Oudewater tot een bezuiniging in twee jaar van € 50.000 op de basisdienstverlening, naar een bedrag van € 50.000. Daarnaast blijft een bedrag van € 60.000 beschikbaar voor huisvesting in het Cultuurhuis. Om de eerste bezuiniging van € 25.000 op te vangen, zal per 1 januari 2016 de dienstverlening worden teruggebracht naar het niveau van een servicepunt.

Toekomstplannen

In februari 2015 heeft de Bibliotheek Het Groene Hart haar Visie 2018 gepresenteerd aan de colleges van burgemeester en wethouders van de drie gemeenten. In reactie daarop is met ondersteuning van de provincie Utrecht, in 2015 een nieuw bedrijfsmodel ontwikkeld. Dit bedrijfsmodel vormt de basis voor de afspraken over de invulling en aanpassing van de dienstverlening in Woerden en Oudewater. Als gevolg van de bezuinigingen en met de nieuwe visie als uitgangspunt, is in december 2015 een reorganisatie in gang gezet die in 2016 afgerond zal worden. De effecten in de exploitatie zijn voor het boekjaar 2015 nog beperkt en zullen hun volle omvang in 2016 bereiken. Mede op verzoek van de gemeente Stichtse Vecht en Ronde Venen is, met ondersteuning van BMC Advies, onderzocht of structurele samenwerking tussen Bibliotheek Het Groene Hart en Bibliotheek Angstel, Vecht en Venen tot een meerwaarde op het gebied van toekomstbestendigheid en kwaliteit van de dienstverlening zou leiden. De uitkomsten hiervan waren positief. Op basis van dat advies hebben beide organisaties deze samenwerking in gang gezet.

In 2015 hebben Stedsmuseum Woerden, Cultuur Platform Woerden, KUVU, Het Klooster en Bibliotheek Het Groene Hart hun gezamenlijke ambitie vastgelegd in 'Woerden, meest creatieve stad van Nederland (voorbij het gemiddelde)'. In november is deze ambitie als onderdeel van het nieuwe cultuurbeleid voor de komende jaren vastgesteld door de gemeenteraad.

Tarieven

Abonnement	Prijs	Aantal
0-17 jaar	gratis	7.760
Klein	€ 30,25	745
Standaard	€ 51,25	3.998
Plus	€ 79,50	971
Overig		265
Inschrijving € 2,50 / korting bij betaling via automatische incasso € 2,50 per jaar		

Een overzicht van de mogelijkheden per abonnement vindt u op onze website: www.regiobibliotheekhetgroenehart.nl/de-bibliotheek/abonnementen.html

Resultaatrekening

Bedragen x €1.000	2015	2014
Baten		
Opbrengst diensten en producten	369	367
Subsidiebaten	1.230	1.235
Overige baten	14	13
Totaal de baten	1.613	1.615
Lasten		
Personeelskosten	690	709
Huisvesting	392	394
Collectie en media	268	307
Afschrijving vaste activa	16	23
Overige lasten	264	210
Totaal der lasten	1.630	1.643
Bijzondere baten en lasten per saldo	0	6
Resultaat	-17	-22

Balans na resultaatrekening

Bedragen x €1.000	2015	2014
Activa		
Activa	967	979
Totaal activa	967	979
Passiva		
Eigen vermogen	249	267
Bestemmingsreserves	293	293
Overige passiva	425	419
Totaal passiva	967	979

**BEDRIJFSPLAN
BIBLIOTHEEK VAN DE
TOEKOMST**

2016-2018

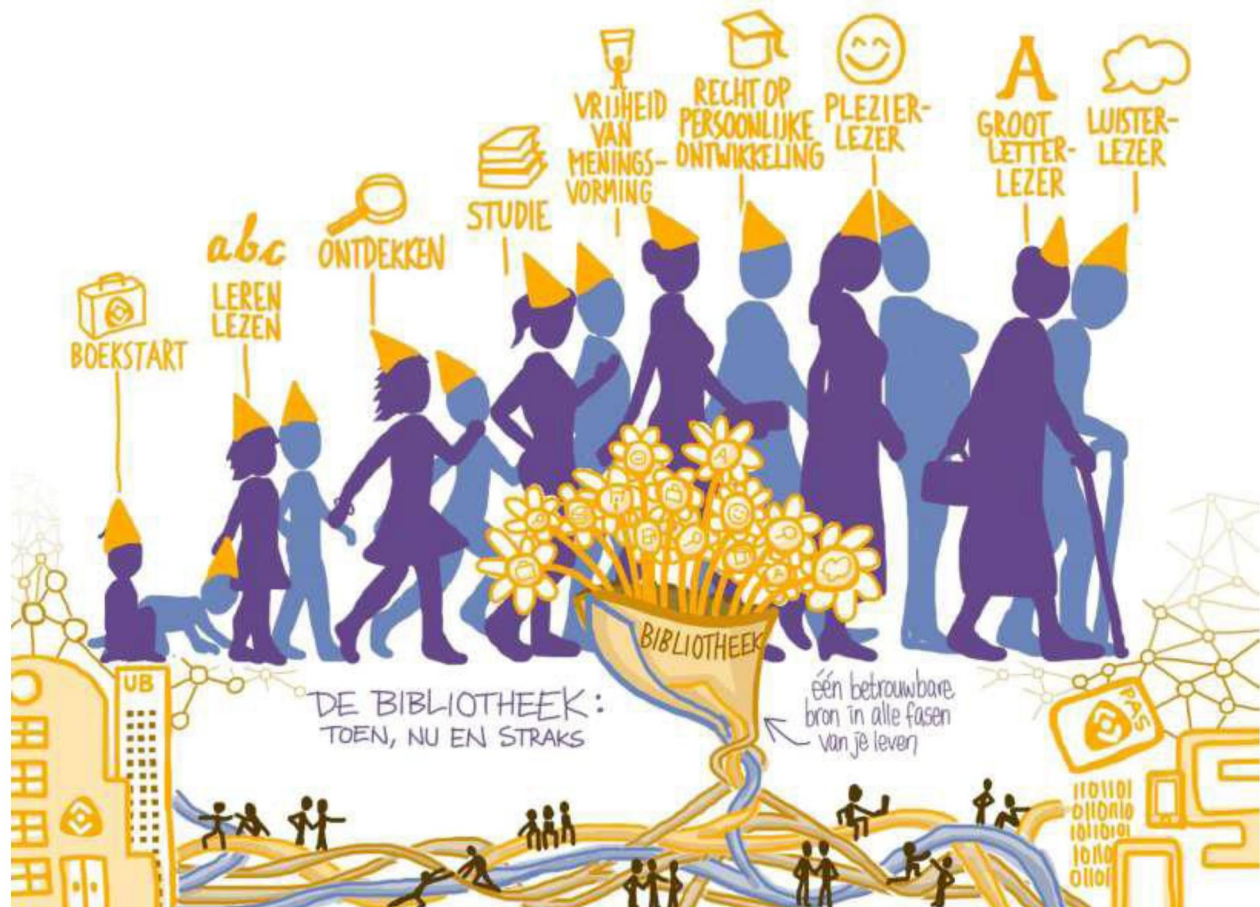
INHOUD

1.0	Inleiding	3
1.1	Kwaliteit en continue proces	4
2.0	Slim consolideren	5
2.1	Leespunten	5
2.2	Collectie	5
2.3	Personeel	6
2.4	Huisvesting	7
2.5	ICT	7
2.6	Transport	7
3.0	Effectief Innoveren	8
3.1	Formule: Kennis en informatie	8
3.1.1	Tabletcafe	9
3.1.2	Digilab	9
3.1.3	Walk en talk	9
3.2	Formule: Doorgaande leeslijn	10
3.2.1	Boekstart	10
3.2.1	Boekstart Kinderopvang	10
3.2.2	Bibliotheek op School	10
3.2.3	Taalvisite/VoorleesExpress	11
3.3	Formule: Bibliotheek van Basisvaardigheden	12
3.3.1	Taalhuis	12
3.3.2	De Bibliotheek en Basisvaardigheden	13
3.4	Bibliotheek voor Ondernemers	14
3.4.1	Universiteitsbibliotheek	14
3.4.2	Kenniswerkplek	15

1.0 INLEIDING

In 2018 is de Bibliotheek Het Groene Hart een professionele maatschappelijke netwerkorganisatie, sterk gericht op samenwerking en lokaal maatwerk. Dit plan geeft aan op welke wijze de Bibliotheek het Groene Hart de Bibliotheek van de Toekomst concreet invulling geeft, welk beleid daartoe wordt ingezet om deze visie uit te voeren en de gewenste doelen te bereiken. Als gevolg van uiteenlopende budgetten in Montfoort, Oudewater en Woerden zal de bibliotheekdienstverlening lokaal van elkaar gaan verschillen.

Uiteindelijk zal in 2018 de Bibliotheek het Groene Hart bestaan uit één Stadsbibliotheek, zes Leespunten en 25 Bibliotheken op School. En is er een op diverse doelgroepen afgestemd aanbod aan activiteiten.

Illustratie: KB

Om tot een effectieve en maatschappelijk ondernemende bibliotheek te komen zal wat betreft de uitleenfunctie slim geconsolideerd worden. Diverse innovaties op basis van de geformuleerde waardeproposities uit het nieuwe bedrijfsmodel zullen worden ingezet.

In dit plan wordt aangegeven op welke wijze de consolidatie vorm krijgt en innovaties worden ingezet. En daarbij voor welke doelgroep en wat dit betekent voor de huidige (financiële) organisatie en inzet van personeel.

De ontwikkelingen leiden, mede ingegeven door de zeer ingrijpende bezuinigingen van de gemeente Montfoort en in mindere mate de gemeente Oudewater, tot een reorganisatie op korte termijn en zijn van invloed op de financiën, huisvesting en het personeelsbeleid met functiehuis/functieprofielen.

De belangrijke uitgangspunten voor dit bedrijfsplan zijn:

- de Visie 2018 van de Bibliotheek Het Groene hart
- de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen
- de aanbevelingen uit het Rapport Bibliotheek van de Toekomst (commissie Cohen)
- Rapport BMC 'Samen sterker en ondernemender, 2015 (Rapport in opdracht van Bibliotheek Angstel, Vecht en Venen en Bibliotheek Het Groene Hart)
- Bedrijfsmodel Bibliotheek Het Groene Hart (PBF Innovatie, 2015)
- Cultuur ambitie 2016-2018 "Woerden meest creatieve stad van Nederland (voorbij het gemiddelde)

1.1 Kwaliteit en continue proces

In 2014 is in samenspraak met de sector en de branchepartijen (VOB en VNG) het nieuwe kwaliteitskader 2014-2017 voor openbare bibliotheken vastgesteld. Door deel te nemen aan deze certificeringsronde tonen bibliotheken aan dat zij aan de verwachtingen van haar klanten en partners voldoen. Certificering helpt bibliotheken om inzicht te krijgen in het dagelijkse werk en in de continuïteit van de bibliotheek. De bibliotheek toont aan dat zij continue aan haar toekomst werkt. Daarnaast draagt certificering bij aan een samenhangend bibliotheekstelsel op basis van gelijke waarden, uitgangspunten, bedrijfsvoering en kwaliteit.

De Bibliotheek Het Groene Hart is in 2009 en 2012 gecertificeerd en zal in 2016 opnieuw gecertificeerd worden. Als intern instrument wordt gebruik gemaakt van de Bibliomonitor.

Ook binnen de programma's waarmee de bibliotheek werkt wordt gebruik gemaakt van betrouwbare meet- en onderzoeksinstrumenten, zoals bijvoorbeeld de Monitor Bibliotheek op School (meet o.a. leesgedrag, leesmotivatie en informatievaardigheden van kinderen), Biebpanel (klantonderzoek) of het Bibliotheekonderzoeksplatform (KB).

2.0 SLIM CONSOLIDEREN

Doel van slim consolideren is het realiseren van minder kosten voor (traditionele) uitleenfunctie zodat er op het gebied van financiën, huisvesting en personeel letterlijk en figuurlijk ruimte komt voor nieuwe waardeproposities.

In eerste instantie wordt een beeld geschetst van 2016 waarin het realiseren van de bezuiniging centraal staat. In dit jaar wordt de basis gelegd om in 2017 en 2018 nieuwe dienstverlening vorm te kunnen geven. Het jaar 2016 is daarmee een overgangsjaar.

2.1 Leespunten

Vanuit de visie één Stadsbibliotheek en zes Leespunten groeit vestiging Woerden uit tot een 'top of the bill' Stadsbibliotheek, onder leiding van een ondernemende kennismanager. Met een ijzersterke dienstverlening voor kinderen en maatschappelijk kwetsbaren, in de bibliotheek en op locatie. Voor veel meer doelgroepen is de Stadsbibliotheek 'the place to be': om te studeren, werken, ontmoeten en genieten. Met ruime openingsuren, een inspirerende programmering, een horecavoorziening, aantrekkelijke (verhuur-)faciliteiten en een up to date digitale (werk-)omgeving.

De zes Leespunten zijn geen eigen vestigingen meer, maar flexibele Leespunten op locatie: een cultuurhuis, een gemeentehuis, een zorginstelling, een bedrijf, horecagelegenheid of op een school. Het wordt een zichtbare, herkenbare en toegankelijke dienstverlening, dicht bij de doelgroep. Flexibiliteit en maatwerk zijn de sleutelbegrippen. Een leestafel is wat de Leespunten gemeenschappelijk hebben. Dienstverlening aan, op of in de buurt van de leestafel is afgestemd met de opdrachtgever en speelt in op lokale behoeften.

De zes Leespunten worden gerealiseerd in:

1. Harmelen (2016: verhuizing dorpshuis)
2. Zegveld (2017/2018)
3. Kamerik (2017/2018 ; aansluiten bij nieuwbouw scholen)
4. Oudewater (na november 2016, i.v.m. cultuurhuis subsidie)
5. (Montfoort) (afhankelijk van onderzoek leespunten in 2016)
6. (Linschoten) (afhankelijk van onderzoek leespunten in 2016)

Het realiseren van de consolidatie heeft betrekking op de omvang van de collectie, personele inzet, huisvesting, ICT en op de samenwerkingsafspraken met (provinciale) partners.

2.2 Collectie

Doel is het realiseren van kleinere compacte collecties in de buurt met name gericht op jeugd tot 12 jaar en niet-mobiele inwoners en passend bij overige activiteiten aanbod in locatie/wijk/dorp en minder benodigde vloeroppervlakte (voor uitleenfunctie).

Dit kan gerealiseerd worden door:

1. het aantal (fysieke) banden per inwoner te laten dalen (streven 2016: 1 band per inwoner werkgebied HGH),
2. een gemiddelde uitleenfrequentie van 5 of hoger,

3. collectie naar de scholen via het concept van de Bibliotheek op School. Dit is collectie ter ondersteuning van het onderwijs en gericht op verbeteren taal en leesvaardigheid. Dit is geen openbare collectie,
4. onderzoek naar plaatsen van (toegankelijke) 'leeszaal' collecties bij partners als consultatiebureaus,
5. gebruik blijven maken van (non-fictie) en waar mogelijk uitbreiding van provinciale routecollecties. Aandachtspunt hierbij zijn de nieuwe afspraken die in het kader van de provinciale samenwerking in 2016 worden gemaakt m.b.t. het provinciaal transport, en
6. het stimuleren van Boekspots. Boekspots zijn kasten in scholen, theaters, verzorgingshuizen, bedrijven of horeca waar je boeken kunt delen met anderen.

2.3 Personeel

In 2016 wordt een reorganisatie in gang gezet met als doelstelling het terug brengen van de formatie en te komen tot breed inzetbare medewerkers: zowel in kennis als competenties, vaardigheden, werkzaamheden en werkplek. Waar de organisatie nu is opgebouwd rond de zeven locaties van de bibliotheek, met een front- en een backoffice, zal de nieuwe organisatie bestaan uit een klein en efficiënte overhead en verschillende programmalijnen (formules) die werken aan de verschillende waardeproposities.

De inzet van personeelsuren ten behoeve van de uitleenfunctie wordt verlaagd. Om bezuinigingen op te vangen zijn daartoe in 2015 de servicepunten Montfoort en Linschoten gesloten. In 2016 wordt de inzet van uren voor de uitleen teruggebracht en ingezet op een aantal gestarte nieuwe producten en activiteiten.

Ook is een groot deel van de tijdelijke dienstverbanden en tijdelijke uitbreiding van dienstverbanden niet verlengd in 2016. Slechts beperkt zijn voor functies - die onmisbaar zijn in de ontwikkeling van de organisatie en niet invulbaar door een andere medewerker- tijdelijke dienstverbanden verlengd. Waar mogelijk worden taken teruggehaald naar de organisatie (bijvoorbeeld op het gebied van financiële dienstverlening).

Onderzocht wordt of bestaande processen in de uitleen zodanig kunnen worden aangepast dat er minder inzet van personeel voor deze functie nodig is.

In de nieuwe organisatie gaan bestaande functies verdwijnen en zal ingezet worden op het opleiden en om- en bij- scholen van de medewerkers die in dienst blijven. Bekeken wordt of gebruik kan worden gemaakt van het deelplan 'Duurzaam Vooruit' voor bibliotheken. Bibliotheken kunnen zo met cofinanciering een impuls geven aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Ook biedt het plan financiële ondersteuning om bij een reorganisatie werknemers van werk naar werk bij een andere werkgever te begeleiden.

Als gevolg van de reorganisatie zullen er medewerkers moeten afvloeien. De manier waarop dit wordt geregeld is vastgelegd in een Sociaal plan.

Waar mogelijk zal worden samengewerkt met de Bibliotheek Angstel Vecht en Venen. Deze samenwerking is met name gericht op het handhaven van de gewenste kwaliteit van de dienstverlening en (in het kader van ondernemerschap) het spreiden van risico's als het gaat om het vernieuwen van de dienstverlening door deze gezamenlijk in te zetten. Indien het mogelijk is om daarnaast kosten te besparen door samen te werken, zal hier zeker op ingezet worden. Maar dit is niet het primaire doel van deze samenwerking.

Ook lokaal wordt samenwerking gezocht op het gebied van expertise, mensen en locatie. Zowel met andere culturele instellingen als instellingen en organisaties op het gebied van welzijn en onderwijs / educatie.

2.4 Huisvesting

Om de stap te kunnen zetten naar de Stadsbibliotheek en de zes Leespunten zijn investeringen nodig in zowel Woerden als in de Leespunten. BiSC zal samen met Bibliotheek Het Groene Hart dit concept van een openbare bibliotheekvoorziening ontwikkelen.

In Woerden zal ingezet moeten worden op het verbeteren van de horecafunctie. En er zal plaats gemaakt moeten worden voor bijvoorbeeld werk- en leerplekken.

Inzet voor de Leespunten is om de bibliotheekfuncties waar mogelijk zonder huisvestingskosten aan te bieden in de dorpen, door de bibliotheekdienstverlening onder te brengen bij anderen, partners. Dit vraagt onderzoek naar en investeren in nieuwe concepten en meubilair. Maar ook naar geschikte locaties en partners.

2.5 ICT

Belangrijke partners op dit terrein zijn de KB, BiSC en Utrechts Bibliotheeknetwerk. Bibliotheek Het Groene Hart kan dit aspect slechts beperkt beïnvloeden omdat hiervoor provinciale en landelijke afspraken bestaan, als basis voor het landelijke netwerk van bibliotheken.

Dat neemt niet weg dat de Bibliotheek Het Groene Hart waar mogelijk zowel provinciaal als landelijk het gesprek zal voeren om aan te geven welke wijzigingen zij noodzakelijk acht in de samenwerkings- en netwerkafspraken. Bijvoorbeeld in het provinciale directie overleg (PDO) of als deelnemer aan de landelijke gesprekstafels m.b.t. de digitale bibliotheek (KB). Inzet hierbij is om de kosten voor het traditionele bibliotheeksysteem te verlagen, één toegang tot fysieke en digitale Collectie Nederland waar je ook bent, waar de collectie ook staat en het verschuiven van provinciale subsidie naar nieuwe ICT functionaliteit, bijvoorbeeld SchoolWise (als onderdeel van de Bibliotheek op School). Hiervoor is het noodzakelijk dat de provinciale subsidie aan BiSC en de OCW subsidie voor de KB op peil blijven.

2.6 Transport

Hier zijn de belangrijke partners KB, BiSC en het Utrechts Bibliotheeknetwerk. Ook hier is het mogelijk om slechts beperkt te beïnvloeden, omdat ook hiervoor provinciale en landelijke afspraken bestaan als basis voor het landelijke netwerk van bibliotheken.

Provinciaal is al afgesproken dat er in 2016 aanpassingen komen in het provinciale transportsysteem, die meer recht zullen doen aan de gedifferentieerde verschijning van bibliotheekdienstverlening in de provincie.

3.0 EFFECTIEF INNOVEREN

In 2016 worden innovaties in gang gezet en zo mogelijk in 2017 en 2018 geïmplementeerd. Allereerst is kort aangegeven welke formules met welke waardeproposities gerealiseerd gaan worden en wat de personeelsinzet daarvoor zal zijn. Daarna worden per formule de producten en diensten aangegeven, voor welke doelgroep en hoe de financiering wordt geregeld.

De basis voor de nieuwe organisatie is de Ondernemende Bibliotheek. Een Ondernemende Bibliotheek vergt maximale flexibiliteit. Dit om snel te kunnen inspelen op wisselende lokale omstandigheden. Dit betekent dat:

- zo min mogelijk vaste arbeidscontracten worden aangegaan;
- gebruik gemaakt wordt van zzp'ers en vrijwillige inzet;
- gezocht wordt naar flexibele huisvestingsarrangementen (alleen kortlopende huur);
- gezocht wordt naar manieren om burgers actief te laten bijdragen, hetzij financieel, hetzij bijvoorbeeld in de vorm van vrijwillige inzet.

Een ander belangrijk uitgangspunt is het zo klein mogelijk houden van de overhead door, waar mogelijk (delen van) functies te combineren.

De overhead van de nieuwe organisatie bestaat uit de functies:

Directie

Secretariaat en administratie

Marketing, pr en communicatie

Webredacteur

De beoogde nieuwe formules en waardeproposities in de periode 2016 -2018 zijn:

1. Kennis en informatie
2. Doorgaande Leeslijn
3. Bibliotheek van basisvaardigheden
4. Bibliotheek voor Ondernemers

3.1 Formule: Kennis en informatie

Waardeproposities die binnen de formule gerealiseerd worden.

1. De leden van de bibliotheek ondersteunen bij hun studie, werk en zelfontplooiing door het gebruik van digitaal en analogo beeld, geluid en tekst uit de "Collectie Nederland".
2. De burgers ondersteunen bij het delen van kennis en ervaring (rondom specifieke thema's) door professionele groepsmoderatoren in een veilige en deskundige omgeving in de vorm van de verblijf- en ontmoetingsruimten van de bibliotheek.
3. De overheden helpen bij het uitvoering geven aan de wettelijke verplichting om burgers kennis te laten maken met literatuur, kunst en cultuur middels het ontsluiten en toegang verlenen tot de "Collectie Nederland".

Benodigde functies:

1. Kennismanager
2. Manager publieke dienstverlening
3. Medewerker informatiedienstverlening
4. Vrijwilligers

Locaties: Woerden, Harmelen, Kamerik, Zegveld, Oudewater

3.1.1 Tabletcafe

De plek om weetjes uit te wisselen met andere deelnemers over het werken met tablet.

Standaard is er iemand aanwezig die mensen op weg kan helpen met bijvoorbeeld het installeren van apps, benaderen van de e-mail of het aanmaken van een e-book account

Doelgroep: de niks aan de hand burger, mobiele en actieve ouderen

Huidige locaties: maandelijks in Woerden en Harmelen, met uitzondering van de zomermaanden (10x per jaar)

Nieuw implementeren

Locatie: Oudewater (van start: 2016)

Wie: kennismanager (opzet) en vrijwilligers (uitvoering)

Financiering: subsidie

Borgen

Locatie: Woerden en Harmelen (gestart: 2015)

Wie: kennismanager (evaluatie en monitoring) en vrijwilligers (uitvoering)

Financiering: subsidie, onderzoek naar eigen bijdrage

Ontwikkelen

Thema-café's over bijvoorbeeld privacy of andere actuele en relevante thema's. Waar nodig en mogelijk wordt samenwerking gezocht met externe partners

3.1.2 Digilab

Een plek waar 'maken' en 'digitale media' centraal staan. BiSC wil samen met bibliotheken vanuit een gezamenlijk ondernemerschap nieuwe dienstverlening ontwikkelen, gericht op het verbeteren van de digitale zelfredzaamheid. Het is een proeftuin-concept waarbinnen nieuwe diensten bedacht en uitgerold worden

Doelgroep: in eerste instantie (basisschool)jeugd. Met name de BAVO school in Harmelen is erg geïnteresseerd in samenwerking op het gebied van wetenschap en techniek. Past ook bij idee van digitale rijbewijs voor de jeugd.

Onderzoeken

Locatie: Harmelen (proeftuin); bij planning van verhuizing bibliotheekfunctie naar nieuwe locatie Schoollaan meenemen in de planvorming.

Wie: mediacoach en onderwijspecialist (in samenwerking met BiSC)

Financiering: investering uit eigen middelen in omgeving/ruimte en apparatuur, daarnaast bijdrage school, lokale techniek bedrijven (aansluitend op techniek driedaagse).

3.1.3 Walk & talk

Een laagdrempelige en inspirerende ontmoetingsplek voor werkzoekenden, waar ervaringen uitgewisseld kunnen worden, gericht op het vinden van een (nieuwe) baan.

Doelgroep: werkzoekenden in het werkgebied

Locatie: Woerden ; aanpassing van de locatie is hiervoor noodzakelijk, m.n. gericht op het verbeteren van de ontmoetingsfunctie en het verbeteren van de horecafunctie

Wie: Kennismanager

Financiering: wethouder economische zaken (mede investeren in aanpassing huisvesting, publiciteit)

3.2 Formule: Doorgaande leeslijn: Boekstart en Bibliotheek op School

Waardepropositie die binnen de formule gerealiseerd wordt is de scholen, consultatiebureaus en kinderopvang helpen bij het verlenen van ondersteuning bij opvoeden en leren middels de digitale en analoge content in de "Collectie Nederland" en deskundige ondersteuning.

Functies:

1. Onderwijsspecialist
2. Leesconsulent
3. Mediaccoach
4. (vrijwilligers)

Locaties: (in 2016) Brede School Schilderskwartier, Brede Vaart Linschoten, van Dam Complex Montfoort, Heeswijkschool Montfoort en Kompas Montfoort (in 2017 en 2018) scholen in gemeente Woerden (m.n. Harmelen, Zegveld, Kamerik en Molenvliet) en Oudewater.

3.2.1 Boekstart

Een programma dat kinderen van 0 tot 4 jaar en hun ouders van boeken laat genieten. Ouders krijgen tijdens het vier maanden bezoek aan het consultatiebureau een waardebon voor het BoekStart-koffertje. Met de waardebon kan de baby lid worden van de bibliotheek en ontvangen de ouders het gratis BoekStart-koffertje met tips op het gebied van voorlezen en taalontwikkeling.

Doelgroep: kinderen van 0-4 jaar en hun ouders
Wie: medewerkers informatiedienstverlening, klantenservice
Waar: Woerden, Harmelen, Kamerik, Zegveld, Oudewater
Financiering: subsidie

Borgen / doorontwikkelen

Wat: themabijeenkomsten opvoeding, lezen, digitaal (zie ook Bibliotheek van basisvaardigheden)
Wie: onderwijsspecialist i.s.m. partners (ontwikkelen, netwerk) en leesconsulent/mediacoach (uitvoering)
Financiering: subsidie (koffertjes), eigen bijdrage (ouders)

3.2.2 Boekstart Kinderopvang (pilot 2015)

Scholing van pedagogisch medewerkers in kinderopvangorganisaties, een mooie boekencollectie en een aantrekkelijke leesplek in de kinderopvang. Dit is bedoeld om het leesplezier en de taalontwikkeling van jonge kinderen (0-4 jaar) te bevorderen. Ook worden de drie educatieve interactievaardigheden van de pedagogische medewerkers versterkt: tijdens het (interactief) voorlezen worden kinderen aan gezet tot nadenken, je legt dingen uit en kinderen kunnen op elkaar reageren.

Hiermee krijgt voorlezen een vaste plek in het dagprogramma en in het pedagogisch beleid. Ook wordt gestreefd naar grote ouderbetrokkenheid omdat het belangrijk is dat de ouders thuis ook voorlezen.

Doelgroep: kinderen 0-4 jaar die naar een vorm van Kinderopvang gaan, leidsters in de Kinderopvang en hun ouders
Financiering; 2015: stimuleringsbijdrage Kunst van Lezen, projectsubsidie gemeente Woerden voor twee pilots en in 2016 nog een pilot bij VVE-peuterspeelzaal in Woerden

Implementeren:

Wat: 5-7 pilots in gemeente Woerden en Oudewater
Wie: onderwijsspecialist

Financiering: projectsubsidie VVE via gemeente

Borgen:

Ontwikkelen aanbod ter ondersteuning: collectie, activiteiten, deskundigheid

Financiering: eigen bijdrage kinderopvangorganisaties

3.2.3 Bibliotheek op School (BoS)

Strategische samenwerking tussen bibliotheek, scholen en gemeente gericht op de verbetering van taalvaardigheid, leesmotivatie en digitale vaardigheden.

Bibliotheek HGH is in 2014 gestart met het aanbieden van bouwstenen van de bibliotheek op school: collectie, Schoolwise en leesmonitor. Scholen betalen nu alle bouwstenen zelf. Ambitie is om BoS met gemeentelijke subsidie aan te gaan bieden aan de scholen, met name in de dorpen rondom Woerden en de wijken die verder gelegen zijn van de Bibliotheek aan de Meulmansweg.

Onderzocht wordt in welke vorm dit mogelijk is. De inzet is dit deels met subsidie en deels uit eigen bijdrage van de school te realiseren.

Op dit terrein wil de Bibliotheek Het Groene hart actief samen werken met Bibliotheek AVV door gebruik te maken van :

- de ervaring van Bibliotheek AVV in het met subsidie aanbieden van BoS-en
- uitbreiden van het huidige ondersteunende aanbod op het gebied van taal en lezen, naar digitale vaardigheden / mediawijsheid.

Op langere termijn is doorontwikkeling mogelijk naar het VO. BoS VO wordt nu ontwikkeld door de KB, (uitschrijven) met subsidie van het ministerie van OCW.

Doelgroep: kinderen 4-12 jaar, onderwijzend personeel en ouders van de kinderen.

Wie: onderwijsspecialist, leesconsulenten en mediacoaches

Financieel: wethouder onderwijs, eigen bijdrage scholen

Key-partner: BISC (SchoolWise, digitale infrastructuur) en de basisscholen

3.3.4 Taalvisite / Voorleesexpress (2016)

Zowel taalvisite als VoorleesExpress zijn voorleesprogramma's waarbij bij gezinnen thuis een aantal weken lang wekelijks wordt voorgelezen door vrijwilligers.

Taalvisite richt zich op het verkleinen van taalachterstand bij kinderen tussen de 2 en 12 jaar.

Vrijwilligers gaan 15 keer een uur lang bij een gezin 'op visite'. Zij lezen de kinderen (interactief) voor en ondernemen allerlei taalactiviteiten. Ook de ouders worden gestimuleerd om hun kind te helpen voor te lezen.

Het gaat hierbij met name om ouderbetrokkenheid en het creëren van een goede leesomgeving thuis, aansluitend op het onderwijs. Het sluit aan bij programma's als Boekstart Kinderopvang en Bibliotheek op School. En heeft een bijeffect als het gaat om herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden.

Doelgroep: kinderen 2-12 jaar

Wie: onderwijsspecialist

Financiering: VVE gelden

3.3 Formule: Bibliotheek van Basisvaardigheden

Waardepropositie die binnen de formule gerealiseerd wordt is de gemeenten helpen bij het ondersteunen van specifieke doelgroepen die zich verder willen ontwikkelen in hun taalvaardigheid en mediawijsheid middels toegang tot de "Collectie Nederland", digitale werkomgevingen en deskundige advisering.

Functies:

1. Kennismanager
2. Coördinator taalhuis
3. Mediaccoach
4. vrijwilligers

Locaties: Woerden, Harmelen, Oudewater

3.3.1 Taalhuis

Het Taalhuis is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Oudewater, Montfoort en Woerden en de organisaties Welzijn Woerden, Welzijn Oudewater, FermWerk, Vluchtelingenwerk Linschoten/Montfoort, SWOM en Prago . Doel is mensen die moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden te begeleiden bij het vinden van ondersteuning en ontwikkeling. Concreet betekent het een zichtbaar loket (Taalpunt) in de Bibliotheek Woerden, een spreekuur waar mensen met allerlei vragen omtrent laaggeletterdheid langs kunnen komen en de ambitie om een Lees of Schrijfcafé op te starten.

Ook in Oudewater (Welzijn Oudewater) en Montfoort (SWOM) zullen Taalpunten worden gerealiseerd met spreekuren zodat mensen zoveel mogelijk in de eigen buurt begeleid kunnen worden. Als laatste wordt een (fysieke en digitale) Lees en Schrijfcollectie opgebouwd met materiaal dat gericht is op ondersteuning van (in eerste instantie) het leren lezen.

Doelgroep:	laaggeletterden, vrijwilligers en toeleiders
Locatie:	Woerden, op locatie
Wie:	Taalhuisplatform/netwerk, kennismanager (netwerk), coördinator Taalhuis
Financiering:	De Bibliotheek neemt de regionale verantwoordelijkheid voor de te trainen cursisten (Laaggeletterden) en vrijwilligers en draagt zorg voor een stukje maatwerk in het ondersteunen van laaggeletterden in het verhogen van hun taalniveau. Hiervoor ontvangt het Taalhuis een extra ondersteuning vanuit de Wet Educatie en Beroepsonderwijs in 2016. Daarnaast ontvangt de Bibliotheek voor 2016 een Vliegwieltbijdrage van de Stichting Lezen en Schrijven

Illustratie: KB

3.3.2 Bibliotheek en Basisvaardigheden

De momenteel door de KB ontwikkelde landelijke programmalijn de Bibliotheek en basisvaardigheden biedt voor openbare bibliotheken programma's, voorbeelden, praktische tips en inspiratie voor het opzetten van educatieve dienstverlening voor volwassenen.

Doelgroep: voor alle doelgroepen vanaf 18 jaar, aansluitend op Boekstart en BoS

Voorbeelden van mogelijke programma onderdelen:

3.3.2.1 Digisterker

Digisterker stelt zich ten doel burgers te leren werken met de elektronische overheid, zodat zij zelfstandig gebruik kunnen maken van de elektronische dienstverlening van bijvoorbeeld de gemeente, UWV en de Belastingdienst.

De bibliotheken hebben exclusief de rechten voor dit programma kunnen verkrijgen (content Digitale Bibliotheek), om dit programma in de openbare bibliotheekvoorzieningen aan te kunnen bieden.

3.3.2.2 Oefenen.nl (Klik en Tik)

De (digitale) plek waar je gratis beter kunt leren lezen, rekenen en schrijven.

3.2.2.3 Pilot basisvaardigheden Utrecht West (in samenwerking met. BiSC en Bibliotheek Angstel, Vecht en Venen)

Het bevorderen van taalvaardigheid op de werkvloer door herkennen van laaggeletterden bij/door werkgevers en het toe leiden naar een aanbod van taal en digitale vaardigheden. Stap 1 is het opbouwen van een lokaal en relevant netwerk.

Doelgroep: oudere werkende autochtone middelbaar opgeleide inwoners (primair)
werkgevers (secundair)

Wie: wethouder economische zaken, provincie, Europese subsidies.

3.4 Formule: Bibliotheek voor Ondernemers

Waardeproposities die binnen de formule gerealiseerd wordt is kenniswerkers, zoals studenten en zzp-ers, die hun studie en professionele werkzaamheden verrichten, ondersteunen door middel van professionele werkplekken en het verlenen van toegang tot de "Collectie Nederland".

Functie: Kennismanager

Locatie: Woerden

Financiering: Eigen bijdrage

Diensten leveren aan de bibliotheek; de bibliotheek bouwt een netwerk op van mensen die de bibliotheek als platform kunnen benutten om activiteiten of workshops aan te bieden aan inwoners. Uitgangspunt hierbij is dat deze activiteiten verenigbaar moeten zijn met het maatschappelijk karakter van de openbare bibliotheek.

3.4.1 Universiteitsbibliotheek

In tentamen periodes fungeert de bibliotheek buiten de reguliere openingstijden als werk- en studeerplek voor studenten

Doelgroep: studenten HBO en WO die in Woerden wonen en in Utrecht of elders studeren

Randvoorwaarde: andere inrichting van de Bibliotheek Woerden, meer ruimte voor (samen) leren en studeren, wifi-netwerk uitbreiden en versterken, goede horeca voorziening

Randvoorwaarde: nieuw abonnement gericht op faciliteiten werken en studeren, bv. wifitoegang, digitaal kunnen betalen voor printen, e.d.

Implementeren

Locatie: Woerden (proef: 2016)

Wie: kennismanager (onderzoek en netwerk)

Verwachte doorontwikkelingsmogelijkheid is het koppelen aan landelijke bibliotheekpas.

Financiering:

Lasten: Gemeente (gebouw, huur), Bibliotheek (investering in gebouw, inrichting, faciliteiten)

Baten: klantinkomsten

3.4.2 Kenniswerkplek

Tijdens de reguliere openingstijden werk- en studeerplek en ontmoeting c.q. netwerkplek van gelijkgestemden.

Doelgroep: Zzp-ers in Woerden en omgeving (Woerden staat landelijk op de 12^e plek als het gaat om het percentage zzp-ers)

Randvoorwaarde: andere inrichting van de Bibliotheek Woerden, meer ruimte voor (samen) leren en studeren, wifi-netwerk uitbreiden en versterken

Randvoorwaarde: nieuw abonnementssoort gericht op faciliteiten werken en studeren, bv. Wifi-toegang en digitaal kunnen betalen voor printen

Implementeren

Locatie: Woerden (proef: 2016)

Wie: kennismanager (onderzoek en netwerk)

Verwachte doorontwikkelingsmogelijkheden:

- koppelen aan landelijke bibliotheekpas
- professionele informatiediensten
- attendering op relevante informatie
- activiteiten en workshops

Financiering: Lasten: Gemeente (gebouw, huur), Bibliotheek (investering in gebouw, inrichting, faciliteiten)

Baten: klantinkomsten